

Π.3.2.5 Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης

Νεοελληνική Γλώσσα

Δ΄ Δημοτικού

Τίτλος:

«Περιήγηση στην Ελλάδα και την παραδοσιακή της κουζίνα»

Συγγραφή: ΑΜΑΝΑΤΙΔΗΣ ΝΙΚΟΣ

Εφαρμογή: ΤΑΛΑΜΠΙΡΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

**ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
Θεσσαλονίκη 2015**

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι. Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.5. Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνοι υπο-ομάδας εργασίας γλώσσας πρωτοβάθμιας:

Κώστας Ντίνας & Σωφρόνης Χατζησαββίδης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμαούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101, Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr

A. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τίτλος

Περιήγηση στην Ελλάδα και την παραδοσιακή της κουζίνα

Δημιουργία σεναρίου

Νίκος Αμανατίδης

Εφαρμογή σεναρίου

Κωνσταντίνος Ταλαμπίρης

Διδακτικό αντικείμενο

Νεοελληνική Γλώσσα

Τάξη

Δ΄ Δημοτικού

Σχολική μονάδα

8^ο 6/θ Δημοτικό Σχολείο Κιλκίς

Χρονολογία

Από 23-4-2015 ως 13-5-2015

Διδακτική/θεματική ενότητα

Γλώσσα Δ΄ Δημοτικού, τεύχος γ΄, ενότητα 16: «Ταξίδια στην Ελλάδα» (σσ. 73-91)

Διαθεματικό

Ναι

Εμπλεκόμενα γνωστικά αντικείμενα

I. Φιλολογικής ζώνης

Νεοελληνική Λογοτεχνία

II. Άλλα γνωστικά αντικείμενα

Αισθητική Αγωγή: Εικαστικά

Γεωγραφία

Ιστορία

Μελέτη Περιβάλλοντος

III. Ημιτυπικές και άτυπες διαδικασίες εκπαίδευσης

Αγωγή Υγείας

Ευέλικτη Ζώνη

Χρονική διάρκεια

Για την εφαρμογή του σεναρίου απαιτήθηκαν 17 διδακτικές ώρες.

Χώρος

I. Φυσικός χώρος

Εντός σχολείου: αίθουσα διδασκαλίας, εργαστήριο Πληροφορικής.

Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή

Για τον δάσκαλο

Το διδακτικό σενάριο επιχείρησε να ενισχύσει γνώσεις σε θέματα γεωγραφικά, περιβαλλοντικά και ιστορικά όπως την ιστοριο-γεωγραφία της Ελλάδας, μελετώντας τις ομορφιές της χώρας μας, ηπειρωτικές και νησιώτικες, καθώς και τις κατά τόπους παραδόσεις και ιστορικές πηγές. Επιπλέον, να καλλιεργήσει τη δεξιότητα της έρευνας, αναζήτησης, επιλογής και γνωριμίας με τις παραδοσιακές νοστιμιές του κάθε τόπου που μελετούν οι μαθητές. Με την τεχνική της έρευνας και αναζήτησης πληροφοριών, μέσω της καθοδήγησης και του συντονισμού του δασκάλου, το παρόν σενάριο επιχείρησε να παρουσιάσει μια διδακτική προσέγγιση απόκτησης γεωγραφικών γνώσεων, ορθής χρήσης της γλώσσας και των εξεταζόμενων γλωσσικών σχημάτων σε γραπτή και προφορική μορφή, καθώς και ανάπτυξης σύγχρονων δεξιοτήτων όπως κριτικής έρευνας και αξιολόγησης των πηγών και των κειμένων που μελετούνται. Επίσης, επιχείρησε να ενισχύσει την ικανότητα της επιχειρηματολογίας, της επικοινωνίας και εποικοδομητικής συνεργασίας των μαθητών σε ομάδες.

Οι μαθητές/-τριες είχαν μια βασική εξοικείωση με τη χρήση υπολογιστή, τα βασικά μέρη του, τη χρήση επεξεργαστών κειμένου και διαδικτυακών πλοηγών. Επιπλέον, έγινε προσπάθεια οι μαθητές να αποκτήσουν μια διαφορετική αντίληψη για την αξιοποίηση των πηγών και των κειμένων που συναντούν στο διαδίκτυο, δηλαδή τις δεξιότητες της αξιολόγησης, της κριτικής επιλογής και αξιοποίησης των αποτελεσμάτων από τις διαδικτυακές αναζητήσεις και τις ηλεκτρονικές πηγές αναφορικά με το προς εργασία και μελέτη θέμα (κριτικός γραμματισμός).

Ο εκπαιδευτικός που εφάρμοσε το σενάριο είναι μέτριος χρήστης των νέων τεχνολογιών και χρησιμοποιεί αρκετά τους Η/Υ στην τάξη. Περισσότερο χρησιμοποιεί λογισμικά προσομοιώσεων και οπτικοποιήσεων σε μαθήματα που σχετίζονται με το Περιβάλλον, την Ιστορία, τη Γεωγραφία και τις Φυσικές Επιστήμες. Επειδή ο εκπαιδευτικός υπηρετεί ως διευθυντής στη σχολική μονάδα, δεν είναι ο ίδιος ο δάσκαλος της τάξης που εφαρμόστηκε το σενάριο, αλλά διδάσκει σ' αυτήν ιστορία, ενώ το σενάριο υλοποιήθηκε τις ώρες της Ευέλικτης Ζώνης.

Χώροι–Υλικοτεχνική Υποδομή

Η εφαρμογή του σεναρίου πραγματοποιήθηκε σε δύο χώρους. Στην αίθουσα του τμήματος, όταν οι δραστηριότητες πραγματοποιούνταν στο πλαίσιο της ολομέλειας κι όταν οι δραστηριότητες υλοποιούνταν με τον παραδοσιακό τρόπο και στο εργαστήριο πληροφορικής όταν ήταν απαραίτητο τα παιδιά να εργαστούν σε ομάδες. Η αίθουσα του τμήματος διαθέτει έναν φορητό υπολογιστή συνδεδεμένο με βιντεοπροβολέα, ενώ το Εργαστήριο Πληροφορικής του σχολείου διαθέτει 9 Η/Υ οι οποίοι υποστηρίζουν επαρκώς ικανοποιητικές ταχύτητες στο διαδίκτυο, καθώς και σύγχρονα λογισμικά. Τέλος υπάρχει και στο εργαστήριο πληροφορικής ένας Η/Υ που είναι συνδεδεμένος με βιντεοπροβολέα και χρησιμοποιήθηκε για τις παρουσιάσεις στην ολομέλεια.

Για τον μαθητή

Το σενάριο εφαρμόστηκε στο τμήμα Δ₂ του 8^{ου} Δημοτικού Σχολείου Κιλκίς. Το τμήμα αποτελούνταν από 13 παιδιά, 7 μαθητές και 6 μαθήτριες. Από τα παιδιά μια μαθήτρια προέρχεται από οικογένεια παλιννοστούντων, και έχει μια δυσκολία στο να εκφράζεται στην ελληνική γλώσσα, ενώ ένας μαθητής έχει διαγνωσμένες μαθησιακές δυσκολίες και φοιτά στο Τμήμα Ένταξης. Οι υπόλοιποι μαθητές και μαθήτριες ακολουθούσαν την κανονική κατανομή ως προς τις επιδόσεις τους στα σχολικά μαθήματα. Οι μαθητές και οι μαθήτριες είχαν εργαστεί στο πλαίσιο που τους υπαγόρευε ένα σενάριο πριν δύο χρόνια, όταν φοιτούσαν στη Β' Δημοτικού και είχαν υλοποιήσει αρκετές εφαρμογές. Την τρέχουσα σχολική χρονιά όμως, χρησιμοποίησαν για πρώτη φορά ηλεκτρονικούς υπολογιστές κατά την μαθησιακή διαδικασία. Εδώ είναι καλό να επισημανθεί ότι το σχολείο δεν περιλαμβάνεται στα με ΕΑΕΠ με αποτέλεσμα να μην διαθέτει μάθημα Πληροφορικής, ούτε και αντίστοιχο εκπαιδευτικό.

Παρόλα αυτά, οι μαθητές/-τριες οργανώθηκαν σε ομάδες και λειτούργησαν διερευνητικά. Αξιολόγησαν και επέλεξαν την καταλληλότερη πηγή για την εργασία τους, καθώς και το πιο αποτελεσματικό εργαλείο για τις δραστηριότητές τους. Αν και το μάθημα της Πληροφορικής δεν περιλαμβάνεται στο αναλυτικό τους πρόγραμμα απέδειξαν ότι είχαν μια εξοικείωση με τη χρήση υπολογιστή και διαδικτύου. Επιπλέον, οι μαθητές κατά την εφαρμογή του σεναρίου απέκτησαν μια πιο κριτική στάση όσον αφορά την εγκυρότητα των πηγών και κειμένων που συναντούν στο διαδίκτυο, δηλαδή τη δεξιότητα της αναζήτησης, ορθής αξιολόγησης και της κριτικής επιλογής και αξιοποίησης των αποτελεσμάτων από τις διαδικτυακές αναζητήσεις πάνω στο θέμα προς εργασία και μελέτη ('κριτικός γραμματισμός').

Εφαρμογή στην τάξη

Το συγκεκριμένο σενάριο εφαρμόστηκε στην τάξη.

Το σενάριο στηρίζεται

Νίκος Αμανατίδης, Περιήγηση στην Ελλάδα και την παραδοσιακή της κουζίνα, Νεοελληνική Γλώσσα Δ' Δημοτικού, 2014.

Το σενάριο αντλεί

Το σενάριο δεν αντλεί επιμέρους στοιχεία από άλλα σενάρια (εκτός από το συνταγμένο σενάριο που εφαρμόζεται).

B. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ/ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Το παρόν σενάριο ασχολείται με τις διαδικτυακές πηγές, τους ταξιδιωτικούς χάρτες, τις συνταγές μαγειρικής και τα περιγραφικά κείμενα και άρθρα που έχουν ως θεματολογία τις ταξιδιωτικές εντυπώσεις και περιηγήσεις στην Ελλάδα. Σκοπός του σεναρίου ήταν η καλλιέργεια και ενίσχυση δεξιοτήτων, όπως της διερεύνησης, της ανακάλυψης, της επιλογής, της επεξεργασίας αλλά και της δημιουργίας και παρουσίασης γνώσεων και πληροφοριών πάνω στην ελληνική παραδοσιακή κουζίνα και τους ελληνικούς τόπους. Επιπλέον, επιδίωξη του σεναρίου ήταν η ενίσχυση του ενδιαφέροντος των μαθητών με τη χρήση ηρώων από παιχνίδια και των εργαλείων των νέων τεχνολογιών, καθώς και η εποικοδομητική ενασχόληση, κατανόηση και λειτουργική χρήση των γλωσσικών στοιχείων που περιλαμβάνουν ρήματα, επιρρήματα, επίθετα και ουσιαστικά.

Για την επίτευξη των στόχων του σεναρίου ακολουθήθηκε ο ρόμβος της γλωσσικής εκπαίδευσης (Κουτσογιάννης 2012), σύμφωνα με τον οποίο λαμβάνονται υπόψη πέντε παράμετροι στη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας: α) οι γνώσεις για τον κόσμο, οι αξίες και οι στάσεις· β) οι γραμματισμοί· γ) οι γνώσεις για τη γλώσσα· δ) οι διδακτικές πρακτικές, καθώς και ε) ο ρυθμιστικός λόγος και η ταυτότητα των μαθητών. Δόθηκε, επίσης, ιδιαίτερη βαρύτητα στον κριτικό γραμματισμό. Οι μαθητές εδώ επιχειρήθηκε μέσω της επιχειρηματολογίας να συγκρίνουν, να αξιολογήσουν, να επιλέξουν και να παρουσιάσουν τις απόψεις τους πάνω στη συγκεκριμένη θεματολογία. Διάλογος, επιχειρηματολογία, διερεύνηση και κριτική αποτελούν τις μορφές της διδασκαλίας που δομούν τη γνώση, καλλιεργούν τις δεξιότητες και υιοθετούνται ως στρατηγικές στο σενάριο (Chapman 2006).

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο

Το παρόν σενάριο ασχολείται με τη σύσταση, οργάνωση και διαχείριση μιας σχολικής βιβλιοθήκης από τους μαθητές για τους μαθητές. Σκοπός του σεναρίου είναι η καλλιέργεια και ενίσχυση συγκεκριμένων δεξιοτήτων των μαθητών όπως η διερεύνηση, η ανακάλυψη, η επιλογή, η επεξεργασία και παρουσίαση έγκυρων γνώσεων και πληροφοριών πάνω στο θέμα του σεναρίου. Επιπλέον, επιδίωξη είναι η ενασχόληση, κατανόηση και λειτουργική χρήση εκ μέρους των μαθητών γλωσσικών στοιχείων που περιλαμβάνουν ρήματα, επίθετα και ουσιαστικά. Σημαντική πτυχή του σεναρίου είναι, επίσης, η μελέτη και ενασχόληση με κείμενα, άρθρα που προάγουν τον κριτικό γραμματισμό όπως στο θέμα της επιλογής του καταλληλότερου κειμένου-πηγής προς επεξεργασία, η μελέτη και παρουσίασή τους. Διάλογος, διερεύνηση και κριτική αποτελούν τις μορφές της διδασκαλίας που δομούν τη γνώση, καλλιεργούν τις δεξιότητες και υιοθετούνται ως στρατηγικές στο σενάριο (Levin 2006).

Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις, πρότυπα, στάσεις ζωής

Στο σενάριο επιδιώχθηκε οι μαθητές/-τριες:

- να αναγνωρίσουν, να κατανοήσουν και να υιοθετήσουν τη σωστή διατροφή στη ζωή τους·
- να αποκτήσουν περιβαλλοντική συνείδηση και να ανακαλύψουν την όμορφη χώρα μας·
- να γνωρίσουν και να εκτιμήσουν την παράδοση του κάθε τόπου που θα μελετήσουν·
- να γνωρίσουν συγκεκριμένες μορφές ασχολίας, όπως είναι η μαγειρική·

- να ενισχύσουν τις γνώσεις τους μέσω της διαθεματικότητας του σεναρίου στους τομείς της Γεωγραφίας και της Ιστορίας.

Γνώσεις για τη γλώσσα

Στο σενάριο επιδιώχθηκε οι μαθητές/-τριες:

- να καλλιεργήσουν τον προφορικό και τον γραπτό τους λόγο, διευρύνοντας το λεξιλόγιό τους·
- να αντιληφθούν τη νοηματοδότηση των κειμένων και να σταθούν κριτικά στα μηνύματα που αναδύουν τα κείμενα και τα άρθρα, διαδικτυακά και μη·
- να εξοικειωθούν με το περιγραφικό και το κατευθυντικό κείμενο και να αναπτύξουν και να παρουσιάσουν αντίστοιχες δικές τους δημιουργίες·
- να μνηθούν σε πρακτικές όπως η επιχειρηματολογία και ο διάλογος·
- να ασκηθούν σε νέες δραστηριότητες, όπως η ανάγνωση και κατανόηση συνταγών μαγειρικής·
- να αφηγούνται ιστορίες ορμώμενοι από πολυμεσικές πηγές και παρουσιάσεις·
- να αναλύουν και να συνθέτουν πληροφορίες·
- να γράφουν συνταγές και τουριστικές οδηγίες·
- να γνωρίσουν και να αντιληφθούν στα κείμενα τη χρησιμότητα και χρηστικότητα των εξής γλωσσικών στοιχείων: παρομοίωση, επίθετα, βαθμοί των επιθέτων, εθνικά ουσιαστικά, αντίθετες λέξεις, παραθετικά επιθέτων.

Γραμματισμοί

Στο σενάριο επιδιώχθηκε οι μαθητές/-τριες:

- να εξοικειωθούν με τη διερεύνηση και την αναζήτηση στο εσωτερικό ιστότοπου, ιστολογίου, ηλεκτρονικού αποθετηρίου·
- να εξοικειωθούν με τη διαδικασία αναζήτησης, αξιολόγησης και επιλογής συγκεκριμένων πληροφοριών από κείμενα και πηγές στο διαδίκτυο· να εξοικειωθούν με την κριτική επιλογή και αξιοποίηση πληροφοριών από το διαδίκτυο·

- να εξοικειωθούν με τη διερεύνηση σε ηλεκτρονικό και συμβατικό λεξικό-εγκυκλοπαίδεια, όπως η [Βικιπαίδεια](#), καθώς και την επιλογή και αξιοποίηση πληροφοριών από αυτά·
- να εξοικειωθούν με τη χρήση λογισμικού παρουσίασης και κειμενογράφου, καθώς και με τη δημιουργία ψηφιακών αρχείων στα περιβάλλοντα αυτά·
- να χρησιμοποιήσουν τον ορθογραφικό έλεγχο σε αρχεία Word·
- να εξοικειωθούν με τους ψηφιακούς χάρτες·
- να εξοικειωθούν με την αντιγραφή/διαγραφή/επικόλληση κειμένου και εικόνας καθώς και την επισήμανση κειμένου·
- να εξοικειωθούν με την εκτύπωση κειμένου, εικόνας, παρουσίασης·
- να γνωρίσουν την εξαγωγή αρχείου από αρχείο επεξεργασίας·
- να ασχοληθούν με τη δημιουργία μιας πολυμεσικής παρουσίασης·
- να μυηθούν σε πρακτικές όπως η διερεύνηση, η ανακάλυψη, η επιλογή και η αξιοποίηση·
- να αναπτύξουν κριτικές ικανότητες, όπως ο έλεγχος της αξιοπιστίας της πηγής και ο έλεγχος κύρους της πηγής·
- να αναπτύξουν δεξιότητες διερευνητικού γραμματισμού·
- να καλλιεργήσουν ομαδοσυνεργατικές δεξιότητες.

Διδακτικές πρακτικές

Στο σενάριο επιδιώχθηκε η χρήση διαφορετικών πρακτικών διδασκαλίας και μάθησης όπως:

- η συνεργασία και η εποικοδομητική επικοινωνία με επιχειρήματα και διάλογο στις ομαδικές εργασίες, καθώς και η ανταλλαγή απόψεων των μαθητών με την καθοδήγηση και τον συντονισμό του δασκάλου·
- η αποτελεσματική συνεργασία της κάθε ομάδας των μαθητών στην προσπάθειά της να ολοκληρώσει την εργασία της και να προβάλλει με τον καλύτερο τρόπο τις πληροφορίες, γνώσεις αλλά και στάσεις που απέκτησε·

- η απόκτηση ταξιδιωτικής και διατροφικής κουλτούρας μέσω συζητήσεων, εργασιών και μελέτης άρθρων, πληροφοριών και κειμένων·
- η καλλιέργεια του αφηγηματικού και περιγραφικού λόγου με την κατανόηση και χρήση γλωσσικών στοιχείων που μελετούμε στην ενότητα·
- η καλλιέργεια και ανάπτυξη νέων μορφών δραστηριοτήτων όπως μαγειρικής και συνταγών·
- η καλλιέργεια και ανάπτυξη νέων δεξιοτήτων όπως δημιουργίας ενός διαφορετικού χάρτη με τις παραδοσιακές νοστιμιές του κάθε τόπου·
- ο σεβασμός για το περιβάλλον, η εκτίμηση της παράδοσης και η καλλιέργεια στάσεων και γνώσεων στο θέμα της ελληνικής διατροφής και Γεωγραφίας.

Η κάθε εκπαιδευτική δραστηριότητα-εργασία (2 έως 4 διδακτικές ώρες ανάλογα το εύρος και τη δραστηριότητα) χρονικά κατανεμήθηκε ως εξής: οι μαθητές προετοιμάζονταν γύρω από το θέμα μέσα από τον διάλογο και τη διερεύνηση και επιλογή των αντίστοιχων, κατάλληλων και έγκυρων πληροφοριών.

1. Ανίχνευση και καταγραφή των γνώσεων των μαθητών στο αντικείμενο-θέμα προς μελέτη (15'– 30').
2. Οργάνωση των ομάδων και ανάθεση των ρόλων των μαθητών στην κάθε ομάδα, ορισμός του θέματος (20'– 40').
3. Εργασία σε ομάδες (20'– 40').
4. Παρουσίαση των εργασιών των ομάδων (15'– 30').
5. Αξιολόγηση από τα παιδιά πρώτα και ύστερα από τον δάσκαλο (20'– 40').

Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία

Αφετηρία για τη δημιουργία του παρόντος σεναρίου αποτέλεσε η ενότητα 16 «[Ταξίδια στην Ελλάδα](#)» (Γλώσσα Δ' Δημοτικού, τεύχος γ', σσ. 73-91). Μέσα από τα πολύ ενδιαφέροντα αφηγηματικά και περιγραφικά κείμενα που παρατίθενται, μπορούμε να θέσουμε τους προοργανωτές για τη δημιουργία ενός εποικοδομητικού

σχεδίου μάθησης που συμπληρώνει το βιβλίο της *Γλώσσας* με στόχο τη γλωσσική και γνωστική καλλιέργεια αλλά και την ενίσχυση δεξιοτήτων και γραμματισμών, όπως της κριτικής, της έρευνας, και της συνεργασίας.

Αρχικά, συζητούμε με τους μαθητές για τα στοιχεία και τις πληροφορίες που μπορεί να μας δώσει ένα λογοτεχνικό κείμενο, καθώς και τα είδη κειμένων αλλά και διαδικτυακών πηγών που θα μελετήσουμε. Στη συνέχεια, αναπτύσσουμε μια συζήτηση-διάλογο με επιχειρήματα για την εγκυρότητα και αξιοπιστία κάποιων διαδικτυακών κειμένων ή ακόμα και άρθρων σε εφημερίδα ή και περιοδικό, διαδικτυακό ή μη. Εδώ θα μπορούσαμε να προβάλουμε και κάποιες ιστοσελίδες, όπως η διαδικτυακή εγκυκλοπαίδεια [Βικιπαίδεια](#) και κάποιο ιστολόγιο με παρεμφερή θεματολογία, και να συζητήσουμε πάνω στο ύφος και την εγκυρότητα της κάθε πηγής. Η συγκεκριμένη συζήτηση αποσκοπεί στο να εισαγάγει τους μαθητές στον προβληματισμό σχετικά με το τι υπάρχει αναρτημένο στο διαδίκτυο και με τη βοήθεια του δασκάλου να μπορέσουν να σταθούν κριτικά στα άρθρα που θα μελετήσουν. Για να το πετύχουμε αυτό, ο/η εκπαιδευτικός πρώτιστα θα ενημερωθεί σχετικά με τον ψηφιακό κόσμο της πληροφόρησης. Παρακάτω παρατίθενται ορισμένες ενδιαφέρουσες πηγές στο θέμα αυτό:

- [Αξιολόγηση Ελληνικών News Sites](#)
- [Υπηρεσίες Πληροφόρησης σε Ψηφιακό Περιβάλλον](#)

Επιπλέον, θα μπορούσε να γίνει μια σύγκριση ψηφιακών πηγών, όπως δύο διαφορετικών ειδησεογραφικών ιστότοπων αλλά και ιστολογίων για τα ταξίδια και τη διατροφή. Ενδεικτικοί ιστότοποι:

Ταξίδια

- [Βικιπαίδεια](#)
- <http://www.travelchat.gr/forum/>
- <http://www.travel.gr/>
- <http://www.touristorama.com/>

Παραδοσιακή Διατροφή

- <http://synedria.arsakeio.gr/index.php/practics/83-chemistry/records/101-per2>

- http://faghta-giagias.blogspot.com/2012/03/blog-post_13.html
- [Βικιπαίδεια](#)
- http://laikiparadosi.blogspot.gr/2013/05/blog-post_21.html
- [Ελληνική διατροφή](#)

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Το παρόν σενάριο διδασκαλίας ακολουθεί τα Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών (Α.Π.Σ.), καθώς προωθεί τους διδακτικούς στόχους που περιλαμβάνονται στα εγχειρίδια της Γλώσσας. Ωστόσο, το σενάριο επιδιώκει παράλληλα και μέσα από τα γλωσσικά κείμενα, από άλλα έργα και, κυρίως, από δημιουργήματα της παιδικής λογοτεχνίας, να ενισχύσει και να καλλιεργήσει γνώσεις, στάσεις και δεξιότητες, όπως αυτές του κριτικού γραμματισμού, της υγιεινής διατροφής, καθώς και της εποικοδομητικής χρήσης των νέων τεχνολογιών. Μέσα από κατάλληλα διαμορφωμένες εκπαιδευτικές δραστηριότητες, επιδιώκεται και η κατανόηση των γραμματικών και συντακτικών φαινομένων, καθώς και η καλλιέργεια ιστορικών και γεωγραφικών γνώσεων αλλά και του σεβασμού στο περιβάλλον και την παράδοση.

Συγκεκριμένα, συνδέεται με το διδακτικό εγχειρίδιο *Γλώσσα Δ' Δημοτικού*, ενότητα 16 «[Ταξίδια στην Ελλάδα](#)». Η ενότητα χωρίζεται στις εξής 4 υποενότητες που φέρουν η κάθε μια τον τίτλο του κειμένου που τις εισάγει:

1. Το παραδεισένιο Πήλιο
2. Η Ρόδος
3. Ταξιδιωτικές εντυπώσεις
4. Άνοιξα του Αιγαίου τη θύρα

Η ενότητα αναφέρεται στα ταξίδια στη χώρα μας. Το σενάριο κάνει χρήση τόσο κειμένων από την ενότητα όσο και παιδικών λογοτεχνικών κειμένων.

Κείμενα

Από το σχολικό βιβλίο «Γλώσσα Δ' Δημοτικού»

«[Το παραδεισένιο Πήλιο](#)» (σ. 74-75), Κώστας Ουράνης, *Ταξίδια στην Ελλάδα*, Βιβλιοπωλείον της «Εστίας», Αθήνα, 1955 (διασκευή).

Παιδική Λογοτεχνία

«[Ιστορίες που τις είπε η πέτρα](#)», Μαρία Αγγελίδου, Αερόστατο, 2011, διαθέσιμο στον «Μικρό Αναγνώστη»

«[Η Ελλάδα που Αγαπώ – Ήπειρος](#)» Συγγραφέας: Μικρά Μολύβια, Εικονογράφος: Καπατσούλια Ναταλία

Βίντεο

«[Ο Ηλίας Μαμαλάκης στα Άγραφα Ευρυτανίας](#)» από την Εκπομπή του Mega Chanel «Μπουκιά και Συχώριο» στο: <https://www.youtube.com/watch?v=NhoEu3-eicA>

«[Μια μικρή άλλη Ελλάδα – Γύθειο \(Μάνη\)](#)» από την εκπομπή του ΣΚΑΪ «I love Gr» στο: <https://el-gr.facebook.com/video/video.php?v=380946047443>

Εκπαιδευτικά λογισμικά – εφαρμογές

[Google Maps](#)

[Story Jumper](#)

[Mikros Anagnostis](#)

Άρθρα από ιστοσελίδες και ιστότοπους

«[Η διατροφή των Ελλήνων](#)», άρθρο της Α. Πολυμέρου-Καμηλάκη στο <http://www.tovima.gr/>

«[Ο «Δεκάλογος» της υγιεινής διατροφής](#)», άρθρο της Αθηνάς Λινού στο <http://health.in.gr/>

«[Συνταγές Ελληνικής παραδοσιακής κουζίνας](#)» από τον ιστότοπο <http://www.icookgreek.com/>

«[Η Παραδοσιακή Ελληνική Διατροφή είναι μοναδική στο είδος της!](#)» από τον ιστότοπο <http://www.sigmalive.com/>

Ιστοσελίδες με συνταγές

<http://www.i-syntages.gr/>

<http://cooktime.gr/>

<http://www.magirema.com/>

«[Παραδοσιακές συνταγές της Κατίνας](#)» από το ιστολόγιο της Κατίνας.

Παραδοσιακές τοπικές συνταγές

[Santorini-Wine-Food](#)

[Αρκαδικές Παραδοσιακές Συνταγές](#)

[Δίκτυο Κρητικής Γαστρονομίας](#)

[Κρητικές Συνταγές](#)

[Κυπριακές Συνταγές](#)

[Παραδοσιακές Συνταγές Καστοριάς](#)

[Παραδοσιακές συνταγές της Λέσβου](#)

[Παραδοσιακές συνταγές της Λήμνου](#)

[Συνταγές Μοναστηριακές](#)

Αγιορείτικες μοναστηριακές συνταγές

[Φαγητά της Θράκης](#)

[Χιώτικες Παραδοσιακές Συνταγές](#)

[Νησιώτικη Παραδοσιακή Κουζίνα](#)

Περιβάλλοντα

[Storyjumper](#)

Διδακτική πορεία/στάδια/φάσεις

1η διδακτική ώρα

Εισαγωγή στο θέμα/έλεγχος των πρότερων γνώσεων

Στο πρώτο στάδιο ελέγχθηκε η πρότερη γνώση καθώς και οι απόψεις των παιδιών όσον αφορά ένα ταξίδι και μια νοστιμιά ενός τόπου. Ο δάσκαλος ξεκίνησε έναν διάλογο με τα παιδιά σχετικά με το τι τους ενδιαφέρει να δουν καθώς και ποια αξιοθέατα επισκέπτονται όταν ταξιδεύουν με τους γονείς τους ή όταν πηγαίνουν εκδρομή με το σχολείο. Τα παιδιά ανέφεραν αρκετά πράγματα όπως: παραλίες, αρχαιολογικούς χώρους, τόπους αγροτικής ή βιομηχανικής παραγωγής κοκ, ενώ δεν παρέλειψαν να αναφέρουν ότι στις εκδρομές αυτές επισκέπτονται και ταβέρνες και γενικά χώρους εστίασης. Ο δάσκαλος στηριζόμενος στις απόψεις αυτές των παιδιών,

έθεσε το ερώτημα, αν στην επιλογή ενός τόπου για επίσκεψη λαμβάνεται υπόψη το θέμα του φαγητού. Οι μαθητές και οι μαθήτριες εύκολα ανέτρεξαν στη μνήμη τους και ανέφεραν πολλές περιπτώσεις κατά τις οποίες και οι γονείς τους, αλλά και οι δάσκαλοί τους κατά την επιλογή ενός τόπου εκδρομής ή επίσκεψης, λαμβάνουν υπόψη τους την ύπαρξη ποιοτικής κουζίνας. Από την παραπάνω συζήτηση προέκυψε αβίαστα το συμπέρασμα ότι, πέρα από τα αξιοθέατα που αναφέρθηκαν από τα παιδιά, στην επιλογή ενός τόπου για ένα ταξίδι αναψυχής ή μια εκδρομή λαμβάνεται υπόψη και η δυνατότητα για νόστιμο και ποιοτικό φαγητό.

Στο σημείο αυτό, ο δάσκαλος –αν και δεν το προέβλεπε το σενάριο– παρουσίασε στην ολομέλεια ένα απόσπασμα από εκπομπή του Ηλία Μαμαλάκη που αναφέρεται στην [περιοχή των Αγράφων](#) και στην κουζίνα τους. Τα παιδιά παρακολούθησαν με ενδιαφέρον το απόσπασμα και έπειτα από σχετική συζήτηση και τις κατάλληλες ερωτήσεις του δασκάλου προέκυψε ότι κάθε τόπος έχει να παρουσιάσει τις ιδιαίτερες συνταγές τους οι οποίες αποτελούν συνάρτηση των ιδιαίτερων κλιματολογικών συνθηκών, του εδάφους, της δομής της οικονομίας και των ασχολιών των κατοίκων. Συμπέραναν επίσης, από όσα παρακολούθησαν στο βίντεο ότι η ελληνική παραδοσιακή κουζίνα είναι απλή και ως προς τα υλικά που χρησιμοποιούνται, αλλά και ως προς τους τρόπους παρασκευής. Παράλληλα τονίστηκε η ικανότητα του παρουσιαστή, καθώς και του ύφους που χρησιμοποιεί (χιουμοριστικό, περιγραφικό, αναλυτικό κ.ά.), προκειμένου να προβάλλει την τοποθεσία που παρουσιάζει ως ελκυστική για τους επισκέπτες, αλλά και τα φαγητά που παρασκευάζονται, νόστιμα και λαχταριστά.

2η–5η διδακτική ώρα

Αρχικά έγινε ανάγνωση του αποσπάσματος με τίτλο «[Το Παραδεισένιο Πήλιο](#)» του Κώστα Ουράνη από το βιβλίο *Γλώσσα Δ' Δημοτικού* από τον δάσκαλο με χρωματισμό της φωνής και τονισμό των εκφράσεων, επιθέτων και γλωσσικών στοιχείων που τονίζουν την περιγραφή του τοπίου και ενισχύουν την ταξιδιωτική

εμπειρία. Όταν ολοκληρώθηκε η ανάγνωση η τάξη επεξεργάστηκε νοηματικά, εκφραστικά και νοηματικά το κείμενο.

Ακολούθως ο δάσκαλος παρουσίασε ένα σύγχρονο ταξιδιωτικό (μη λογοτεχνικό κείμενο) που βρίσκεται στην ιστοσελίδα [Travel Chat – Ταξιδιωτικό Forum](#) με θέμα: «[Στις λίμνες της Βόρειας Ελλάδας και στην Πετροπολιτεία του Νυμφαίου](#)».

Κατόπιν κάλεσε τα παιδιά να εντοπίσουν τις διαφορές, αλλά και τις ομοιότητες στα δύο κείμενα. Τα παιδιά εντόπισαν τα ακόλουθα. Το κείμενο του Ουράνη είναι περισσότερο περιγραφικό, ενώ το κείμενο της ιστοσελίδας είναι αφηγηματικό. Το πρώτο έχει λογοτεχνικές αρετές, ενώ είναι πλουσιότερο εκφραστικά με περισσότερα επίθετα και σχήματα λόγου προκειμένου ο συγγραφέας να ανασυνθέσει με τον πειστικότερο δυνατό τρόπο στο μυαλό του αναγνώστη τις εικόνες που αντίκρισε καθώς και τις συναισθηματικές διακυμάνσεις που τον κυρίευσαν. Αντίθετα το δεύτερο κείμενο δε διακρίνεται από λογοτεχνικές αρετές, μιας και δε γράφεται από έναν λογοτέχνη, αλλά από έναν καθημερινό άνθρωπο που πήγε μια εκδρομή και θέλει να μοιραστεί την εμπειρία του. Οι περιγραφές των τοπίων δεν είναι απαραίτητες, μιας το κείμενο συνοδεύεται από φωτογραφίες που εμπλουτίζουν το κείμενο και το βοηθούν να γίνει πιο εύληπτο και κατανοητό. Με τον τρόπο αυτό οι μαθητές και οι μαθήτριες αντιλήφθηκαν κάποιες βασικές διαφορές σχετικά με ταξιδιωτικά κείμενα που γράφτηκαν στις αρχές του προηγούμενου αιώνα προκειμένου να δημοσιευτούν σε έντυπα της εποχής και σε σύγχρονα ταξιδιωτικά κείμενα που δημοσιεύονται σήμερα με τη βοήθεια των εφαρμογών του διαδικτύου.

Στη συνέχεια ο δάσκαλος ζήτησε από τους μαθητές να συγράψουν ένα περιγραφικό κείμενο. Ο εκπαιδευτικός αποφάσισε το κείμενο αυτό να γραφεί με τη μέθοδο της φθίνουσας καθοδήγησης για να αντιληφθούν τα παιδιά τη βασική δομή ενός περιγραφικού κειμένου. Για τον λόγο αυτό προβλήθηκε στην ολομέλεια ένα βίντεο που προβλήθηκε στο πλαίσιο της εκπομπής «I love Gr» και που αναφέρεται στη [Μάνη](#). Παράλληλα δόθηκε στα παιδιά το [Φύλλο Εργασίας 5](#) που κατασκεύασε ο

εκπαιδευτικός προκειμένου να κρατήσουν τα παιδιά τις απαραίτητες σημειώσεις από το βίντεο, ενώ παράλληλα θα τις κατηγοριοποιούν κατάλληλα (Εικόνες 1 και 2).

Εικόνα 1

Εικόνα 2

Τα παιδιά παρακολούθησαν το βίντεο, και κράτησαν ατομικά σημειώσεις στο Φύλλο Εργασίας. Κατόπιν εργάστηκαν ομαδικά και παρήγαγαν τρία κείμενα σχετικά με το θέμα τα οποία έχουν ως εξής:

Ομάδα 1

«Η άγρια Μάνη

Μια ανοιξιιάτικη ημέρα πήγαμε εκδρομή με το σχολείο μας στη Μάνη.

Η Μάνη είναι χερσόνησος που μπαίνει στη θάλασσα. Η περιοχή είναι βραχώδης και πετρώδης. Είναι άγρια και αφιλόξενη για τον επισκέπτη. Έχει άσπρες αμμουδερές παραλίες κι ένα λιμναίο σπήλαιο.

Τα λουλούδια είναι μικρά και πολύχρωμα. Επίσης είναι ευωδιαστά, ενώ υπάρχουν και πολλοί ελαιώνες γεμάτοι ασημένια φύλλα.

Καθώς πλησιάζαμε στην Πύλη του Άδη, βλέπαμε τα πέτρινα πυργόσπιτα και τα στενά δρομάκια που τα ένωναν. Στον πόλεμο του '21 οι Μανιάτες δεν παραδόθηκαν ποτέ.

Στη Μάνη παράγουν πολλά παραδοσιακά προϊόντα, όπως τις νόστιμες ελιές τους, το γλυκό τους θυμαρίσιο μελάκι, τα ωραία πορτοκάλια και μανταρίνια, τις τηγανίτες, τα ψωμιά και τα γευστικά τους ψάρια.

Οι άνθρωποι εκεί ασχολούνται με τον τουρισμό, το ψάρεμα και το σέρφινγκ. Κάποιοι άλλοι ασχολούνται με παραδοσιακές δουλειές, όπως να λαξεύουν την πέτρα. Οι Μανιάτες είναι φιλικοί και φιλόξενοι, γι' αυτό και οι τουρίστες τους προτιμούν».

Ομάδα 2

«Η άγρια Μάνη

Η Μάνη από μακριά μοιάζει σαν ένας πελώριος βράχος που μπαίνει στην θάλασσα. Το έδαφός της είναι άγριο και πετρώδες. Μικροί ελαιώνες απλώνουν τα γέρικα, γεμάτα ασημένια φύλλα κλαδιά τους γεμίζοντας δροσιά.

Πλησιάζοντας βρίσκει κανείς μεγάλα πέτρινα, αλλά γραφικά πυργόσπιτα. Ανάμεσά τους δημιουργούνται στενά δρομάκια. Έχει πολύ ιδιαίτερη ιστορία, καθώς είναι το μόνο μέρος της Ελλάδας που δεν παραδόθηκε στους Τούρκους. Στα αρχαία χρόνια πίστευαν πως εκεί υπήρχε η πύλη του Άδη. Μάλιστα υπάρχει και ένας μύθος που αναφέρει την κατοικία του θεού Δία εκεί. Γενικά οι ντόπιοι αγαπούν πολύ την παράδοσή τους.

Αν και η Μάνη είναι άγονη έχει πλούσιο εμπόριο: ελιές, μέλι θυμαρίσιο, πορτοκάλια, μανταρίνια, τηγανίτες, ψωμιά, πίτες και ψάρια, όλα τοπικά.

Οι κύριες ασχολίες των κατοίκων είναι ο τουρισμός, το ψάρεμα και διάφορες παραδοσιακές δουλειές όπως ο λιθοξόος.

Όλοι οι άνθρωποι είναι φιλόξενοι και φιλικοί, γι' αυτό θα ήθελα να την επισκεφτώ για άλλη μια φορά».

Ομάδα 3

«Η άγρια Μάνη

Μια καλοκαιρινή μέρα επισκεφτήκαμε την Μάνη. Ταξιδέψαμε με αμάξι μέχρι εκεί. Από μακριά φαίνεται η χερσόνησος που μπαίνει μέσα στη θάλασσα. Το μέρος είναι

βρχώδες και άγριο. Έχει πολύ όμορφες παραλίες και χρυσή αμμουδιά. Η παραλία είναι απέραντη.

Στην πόλη υπάρχουν στενά δρομάκια και πυργόσπιτα. Οι κάτοικοι είναι καλοδιάθετοι. Αν έρθει ένας φτωχός του δίνουνε νερό και φαγητό.

Τα προϊόντα τους είναι ελιές, μέλι θυμαρίσιο, πορτοκάλια, μανταρινιά, τηγανητές, ψάρια και ψωμιά.

Οι άνθρωποι έχουν μια παράδοση να βγαίνουν έξω στον δρόμο ντυμένοι παραδοσιακά και να ρίχνουν σφαίρες στον αέρα.

Θα ήθελα να πάω ξανά στη Μάνη».

(Φάκελος Synodeytika>1ο & 2ο Didaktiko Dioro>Tekmiria)

Κατόπιν, τα παιδιά κλήθηκαν να διαβάσουν τα κείμενα στην ολομέλεια. Ακολούθως συζητήθηκαν τα μέρη από τα οποία αποτελείται το κείμενο καθώς και οι εκφράσεις και τα γλωσσικά στοιχεία που χρησιμοποιήθηκαν.

Στη συνέχεια, ο δάσκαλος όρισε στους μαθητές μια αποστολή. Η αποστολή τους αφορά στο να βοηθήσουν τον «Έλληνα Διατροφούλη», τον ήρωα από τα παιχνίδια **LEGO**, να ανακαλύψει τις ομορφιές της χώρας και τις παραδοσιακές νοστιμιές της. Ακολούθησε συζήτηση για τα στάδια της αποστολής, τις περιοχές που θα μελετήσει η κάθε ομάδα και τους τρόπους συλλογής στοιχείων, αξιολόγησης, επιλογής και παρουσίασης.

Να σημειωθεί ότι παράλληλα οι μαθητές, με την καθοδήγηση του δασκάλου, κλήθηκαν να δουν κριτικά τον ήρωα και να του αποδώσουν συγκεκριμένες στάσεις,

όπως σεβασμός στο περιβάλλον και τις ομορφιές της Ελλάδας, καθώς και στην παράδοση και τις γαστρονομικές προτάσεις του κάθε τόπου. Ο «Διατροφούλης» πρέπει να είναι φιλικός, να ξέρει να συνεργάζεται και να μελετά κριτικά τις πηγές, να σέβεται την παράδοση και το περιβάλλον και να βοηθά στη μετάδοση της γνώσης και των δεξιοτήτων του. Για τον λόγο αυτό ο δάσκαλος παρακίνησε τα παιδιά να γράψουν ένα σχετικό κείμενο για το πώς φαντάζονται τον «Διατροφούλη». Τα παιδιά κατέληξαν στις ακόλουθες περιγραφές (Εικόνες 3 και 4).

Ομάδα 1

«Ο ΘΟΔΩΡΗΣ Ο ΔΙΑΤΡΟΦΟΥΛΗΣ

Γεια σας είμαι ο Θοδωρής. Είμαι αδύνατος γιατί ακολουθώ την μεσογειακή διατροφή. Έχω μαύρα μαλλιά με μια φράντζα. Τα μάτια μου είναι καστανά και μεγάλα. Αγαπώ την μαγειρική και τα ταξίδια. Μου αρέσουν τα εκλεκτά φαγητά και οι παραδοσιακές και ωραίες γεύσεις. Στα ταξίδια μου κουβαλώ πάντα την χρωματιστή μου βαλίτσα την φωτογραφική μου μηχανή και ένα μπλοκάκι σημειώσεων και συνταγών. Επίσης έχω ένα κουτάλι, ένα πιρούνι, ένα μαχαίρι και μια ποδιά. Γυρίζω την Ελλάδα και καταγράφω τις συνταγές που μου κάνουν εντύπωση. Τα ταξίδια που κάνω σε διάφορα μέρη με κάνουν να νιώθω υπερήφανος για την πατρίδα μου».

Ομάδα 2

«ΜΑΡΚΟΣ Ο ΔΙΑΤΡΟΦΟΥΛΗΣ

Με λένε Μάρκο και είμαι λίγο χοντρούλης γιατί πηγαίνω σε όλον τον κόσμο και δοκιμάζω τα φαγητά τους εγώ τρώω υγιεινά πράγματα. Επίσης μου αρέσει να δοκιμάζω καινούρια φαγητά.

Τα μάτια μου είναι καστανά επίσης είμαι φαλακρός το χρώμα μου είναι προς το μαύρο. Κρατώ μια μεγάλη βαλίτσα για να βάζω την ποδιά μου, την φωτογραφική μηχανή τα κουταλιά και τα πιρούνια. Έχω μια μανία με την μαγειρική μου αρέσουν

επίσης τα ταξίδια σε νέες χώρες. Αλλά μου αρέσουν πιο πολύ οι παραδοσιακές γεύσεις».

Ομάδα 3

«Έλληνας Διατροφούλης – Λεπτούλης

Ο Λεπτούλης – Διατροφούλης, περπατάει πολύ γιατί ταξιδεύει στην Ελλάδα και δοκιμάζει τα φαγητά. Τρώει υγιεινά φαγητά και έτσι μπορεί να ταξιδεύει σε όλη την Ελλάδα χωρίς να αρρωσταίνει. Ο Λεπτούλης έχει μια βαλίτσα που έχει μέσα κουτάλι, πιρούνι, φωτογραφική μηχανή μπλοκάκι βιβλίο και ποδιά. Είναι λεπτός και φοράει ποδιά και έχει ένα τσιγκελωτό μουστάκι».

Ομάδα 4

«Ο Αχιλλέας, διάσημος κριτής φαγητού, είναι ψηλός και λεπτός έχει μυς είναι καλόκαρδος και κρατάει ένα σημειωματάριο και μια φωτογραφική μηχανή. Του αρέσουν τα ταξίδια και ο αθλητισμός. Όπου κι αν πάει κουβαλάει μια ποδιά μαζί του. Αγαπάει τα παραδοσιακά εστιατόρια στα βουνά του αρέσουν τα παραδοσιακά φαγητά και το αγαπημένο του φαγητό του είναι το παστίτσιο».

Ομάδα 5

Ο Έλληνας Ντολμαδάκιας

«Ο σεφ Ντολμαδάκιας ταξιδεύει σε όλη την Ελλάδα. Τρώει μόνο μεσογειακή διατροφή, αλλά είναι λίγο αφράτος. Αγαπάει τη μαγειρική, τις ωραίες γεύσεις, και τα ταξίδια. Είναι λίγο αυστηρός στη μαγειρική αλλά είναι χαρούμενος, καλός κι ευγενικός. Έχει στρογγυλό κεφάλι, με καστανά μάτια και καστανόξανθα μαλλιά. Έχει λίγο παχουλή μύτη και τα αυτιά του είναι μικρά. Μέσα στη βαλίτσα του έχει πάντα τα ρούχα του, την ποδιά του και τα κατσαρόλια του. Έχει κερδίσει όλα τα μετάλλια και βραβεία της μαγειρικής. Πάντα φοράει το καπελάκι του σεφ και όταν δοκιμάζει γεύσεις κρατάει την κουτάλα του και το μπλοκάκι του». (Φάκελος Synodeytika>1ο & 2ο Didaktiko Dioro>Tekmiria)

Εικόνα 3

Εικόνα 4

Ακολούθως ο δάσκαλος χώρισε τους μαθητές σε ομάδες με βάση τα γεωγραφικά διαμερίσματα της ηπειρωτικής Ελλάδας. Οι ομάδες αποτελούνταν από δύο έως τρεις μαθητές και ήταν μικτής ικανότητας. Η εργασία που τους ανατέθηκε είχε θέμα μια ταξιδιωτική περιγραφή στη συγκεκριμένη περιοχή της χώρας και μια συνταγή από μια παραδοσιακή λιχουδιά του τόπου αυτού. Τα παιδιά πήραν τις θέσεις τους στους ΗΥ του Εργαστηρίου. Δημιουργήθηκαν πέντε ομάδες που ασχολήθηκαν με τις περιοχές: Μεσολόγγι, Ιωάννινα, Ξάνθη, Σπάρτη και Χαλκιδική. Ακολούθως η κάθε ομάδα επιχείρησε να βρει πληροφορίες για τον τόπο που θα αφηγηθεί στο κείμενό της, όπως η θέση στον χάρτη της Ελλάδας, η ιστορία του, τα αξιοθέατα του, διάφορες συνταγές από αυτόν τον τόπο καθώς και τη διαδρομή μέχρι εκεί από τον τόπο που βρίσκεται το σχολείο ([Φύλλο Εργασίας 1](#)) σε συντονισμό με τον δάσκαλο. Οι μαθητές προέβησαν στην κατάλληλη αναζήτηση στο διαδίκτυο και εντόπισαν τις περιοχές που επέλεξαν. Παράλληλα βρήκαν και μια αντιπροσωπευτική συνταγή από τις περιοχές αυτές. Τα παιδιά χρησιμοποίησαν τις λειτουργίες της «αντιγραφής» και της «επικόλλησης» για να αντιγράψουν τις πληροφορίες που ήθελαν σε φύλλο του επεξεργαστή κειμένου. Χρησιμοποίησαν με επιτυχία τους ηλεκτρονικούς χάρτες, όπου εντόπισαν την περιοχή του ενδιαφέροντός τους ενώ υπολόγισαν την χιλιομετρική απόσταση από τον τόπο κατοικίας τους, καθώς και τον χρόνο που

απαιτείται για την μετάβασή τους εκεί. Και πάλι με τη διαδικασία της «αντιγραφής» και «επικόλλησης» τοποθέτησαν και τους χάρτες στο φύλλο του κειμενογράφου. Στο τέλος εκτύπωσαν τα κείμενά τους και τα ανακοίνωσαν στην τάξη (Εικόνες 5 και 6).

Εικόνα 5

Εικόνα 6

(Φάκελος Synodeytika>1ο & 2ο Didaktiko Dioro>Tekmiria)

Αφού ολοκληρώθηκε η εργασία, οι μαθητές δημιούργησαν το δικό τους σπίτι για τον ήρωα Διατροφούλη μέσω του παιχνιδιού κατασκευής της LEGO <http://www.brickbuildinggame.com/> (Εικόνες 7 και 8).

Εικόνα 7

Εικόνα 8

Αξιολόγηση των μαθητών και της δραστηριότητας

Τα παιδιά ξεκίνησαν και ολοκλήρωσαν τη δραστηριότητα επιδεικνύοντας αρκετό ενδιαφέρον. Διάβασαν και σύγκριναν δύο διαφορετικά ταξιδιωτικά κείμενα: ένα

παλαιότερο με λογοτεχνικές αρετές και ένα σύγχρονο που είναι αναρτημένο σε ένα ιστότοπο. Οι μαθητές και οι μαθήτριες εντόπισαν με επιτυχία τις ομοιότητες, αλλά και τις διαφορές, ενώ προσδιόρισαν και το πολιτισμικό πλαίσιο που τα παρήγαγε και που επηρέασε τη μορφή τους.

Ακολουθώντας με τη βοήθεια ενός βίντεο και ενός φύλλου εργασίας εντόπισαν τα βασικά σημεία που πρέπει να έχει ένα ταξιδιωτικό κείμενο και συνέταξαν ομαδικά ένα, που αναφέρονταν στην περιοχή της Μάνης. Τα κείμενα αυτά ήταν αρκετά επιτυχημένα και θεωρήθηκε ότι ο στόχος της σύνταξης ενός τέτοιου κειμένου ολοκληρώθηκε με επιτυχία. Με την ίδια επιτυχία ολοκληρώθηκε από τις ομάδες και η δημιουργία του φανταστικού ήρωα του σεναρίου, του Έλληνα Διατροφούλη. Τα παιδιά τον δημιούργησαν στη φαντασία τους και του έδωσαν την εμφάνιση και τον χαρακτήρα που επιθυμούσαν. Παράλληλα τα εσωτερικά και εξωτερικά χαρακτηριστικά του ήρωα αντικατόπτριζαν τις απόψεις που έχουν τα παιδιά σχετικά με τα οφέλη της μεσογειακής διατροφής και τα θετικά στοιχεία της ελληνικής κουζίνας.

Αντίθετα, οι στόχοι που είχε θέσει ο συντάκτης του σεναρίου, δεν επιτεύχθηκαν στο μέρος της δραστηριότητας που απαιτούνταν οι μαθητές να γράψουν μια ταξιδιωτική περιγραφή για ένα σημείο της Ελλάδας που θα την συνδύαζαν με μια παραδοσιακή λιχουδιά. Τα παιδιά βρήκαν τις κατάλληλες πληροφορίες (κείμενο, χάρτες, φωτογραφίες, συνταγές) και τις ανέγραψαν σε ένα αρχείο κειμενογράφου. Δεν μπόρεσαν όμως να μετασχηματίσουν τις πληροφορίες αυτές σε ένα ταξιδιωτικό κείμενο. Παράλληλα δεν κατέστη δυνατό τα παιδιά να αξιολογήσουν κριτικά τις διαδικτυακές πηγές που παρουσιάζονται στους ιστότοπους με βάση τα κριτήρια, που έθεσε ο συντάκτης. Κατά τη γνώμη του δασκάλου που εφάρμοσε το σενάριο, οι στόχος αυτός ήταν σχετικά φιλόδοξος για την εμπειρία των μαθητών στην εφαρμογή σεναρίων και στη χρήση των πηγών, μιας και όπως αναφέρθηκε στα εισαγωγικά σχόλια, το σενάριο αυτό ήταν και το πρώτο και τελευταίο πάνω στο οποίο δραστηριοποιούνταν η συγκεκριμένη τάξη την τρέχουσα σχολική χρονιά. Για τον λόγο αυτό, ο εκπαιδευτικός θεωρεί ότι η δραστηριότητα στο σύνολό της ήταν

επιτυχημένη μιας και οι μαθητές και οι μαθήτριες αντιλήφθηκαν τα βασικά χαρακτηριστικά ενός ταξιδιωτικού κειμένου, παρήγαγαν δύο ωραία περιγραφικά κείμενα που αφορούσαν έναν τόπο και ένα πρόσωπο και καλλιέργησαν απαραίτητους ψηφιακούς γραμματισμούς. Με την τελευταία δραστηριότητα του διδακτικού αυτού επεισοδίου τα παιδιά διασκέδασαν και ολοκλήρωσαν την πρώτη επαφή τους με το σενάριο με ευχάριστο τρόπο.

6η-9η διδακτική ώρα

Στην αρχή της δραστηριότητας έγινε μια συνολική ανατροφοδότηση και αναστοχασμός της προηγούμενης δραστηριότητας στην ολομέλεια της τάξης. Ο δάσκαλος αναφέρθηκε στις δραστηριότητες του προηγούμενου τετράωρου και συζητήθηκαν τα παραχθέντα κείμενα. Στον αναστοχασμό της δραστηριότητας τονίστηκαν τα γλωσσικά και πληροφορικά στοιχεία που άρεσαν περισσότερο και έδωσαν άλλο ύφος και χρώμα στις παρουσιάσεις.

Στη συνέχεια ο δάσκαλος πληροφόρησε τα παιδιά ότι θα μεταφερθούν στην επόμενη ενότητα, τη νησιώτικη Ελλάδα, που αφορά το λογοτεχνικό έργο της Μαρίας Αγγελίδου «Ιστορίες που τις είπε η πέτρα» σχετικά με την Κρήτη. Ο εκπαιδευτικός παρουσίασε στην ολομέλεια της τάξης το διήγημα [«Ιστορίες που τις είπε η πέτρα»](#) από τον Μικρό Αναγνώστη (Εικόνα 9).

Εικόνα 9

Κατόπιν ακολούθησε συζήτηση με τους μαθητές. Ξεκίνησε ένας διάλογος για την ιστορία ενός τόπου και εδώ συγκεκριμένα της Κρήτης αλλά και τις νοστιμιές, τα φαγητά της και τις συνταγές που μπορούμε να βρούμε ([Φύλλο Εργασίας 2](#)).

Στη συνέχεια το τμήμα μεταφέρθηκε στην αίθουσα των υπολογιστών. Ο δάσκαλος όρισε τις ομάδες των μαθητών, οι οποίοι αυτή τη φορά είχαν ως εργασία να μελετήσουν τις νησιώτικες περιοχές της Ελλάδας. Οι ομάδες, λοιπόν, με την καθοδήγηση του δασκάλου και αντλώντας τις κατάλληλες πληροφορίες από το διαδίκτυο ζωγράφισαν τους χάρτες των νησιωτικών περιοχών που μελέτησαν αλλά με μια διαφορετική προσέγγιση σύμφωνα με το πρότυπο που υπάρχει στο βιβλίο της Γλώσσας της Δ΄ Δημοτικού και συγκεκριμένα στην ενότητα με τίτλο «[Η Ρόδος](#)». Οι ζωγραφιές δημιουργήθηκαν συνεργατικά σε φύλλα Α3. Οι χάρτες αναφέρονταν στα παραδοσιακά φαγητά του κάθε τόπου που μελετούσαν οι μαθητές αλλά και στα ιστορικά του σημεία. Δημιουργήθηκαν πέντε ομάδες και οι αντίστοιχοι χάρτες. Οι δύο ομάδες επέλεξαν να ασχοληθούν με την Κρήτη, μάλλον επηρεασμένες και από το διήγημα που παρουσιάστηκε. Άλλες δύο ομάδες επέλεξαν να ασχοληθούν με τα Επτάνησα, ενώ μια ομάδα ασχολήθηκε με τα νησιά των Κυκλάδων (Εικόνες 10, 11, 12 και 13).

Εικόνα 10

Εικόνα 11

Εικόνα 12

Εικόνα 13

Στο τέλος, οι ομάδες παρουσίασαν τους χάρτες τους. Στην παρουσίαση τονίστηκαν τα επίθετα που χρησιμοποιούν οι μαθητές, για να υπογραμμίσουν κάποια σημεία του χάρτη, καθώς και τα παραθετικά των επιθέτων αυτών (Φάκελος Synodeytika>3ο & 4ο Didaktiko Dioro>Tekmiria).

Με βάση τη δραστηριότητα δόθηκε προσοχή στη σωστή χρήση των παραθετικών, ενώ σημειώθηκαν στον πίνακα οι διαφορές στη χρήση τους. Ακολούθως έγινε συζήτηση στην τάξη για τα μέρη στον χάρτη που θα ήθελε η κάθε ομάδα να επισκεφτεί, καθώς και τις λιχουδιές που βρήκαν μέσα από τη διαδικτυακή τους περιήγηση. Κατόπιν, οι μαθητές αιτιολόγησαν γιατί επιλέχθηκαν αυτοί οι τόποι και παρουσίασαν και μία συνταγή από τον τόπο που επέλεξαν. Στο τέλος έγινε η

ταξινόμηση των τόπων κατά σειρά προτίμησης των μαθητών, όπου επικράτησε στις προτιμήσεις η Κρήτη.

Αξιολόγηση των μαθητών και της δραστηριότητας

Η δραστηριότητα ήταν ευχάριστη και τράβηξε αμέσως το ενδιαφέρον των παιδιών. Ο συνδυασμός κατασκευής και σχεδιασμού του χάρτη με το χέρι και της παράλληλης αναζήτησης πηγών στο διαδίκτυο ήταν ελκυστικός, οπότε τα παιδιά δούλεψαν ομαδικά και παρήγαγαν αρκετά καλά αποτελέσματα. Οι χάρτες που κατασκεύασαν είχαν πληροφορίες σχετικά με την ιστορία και την οικονομία των τόπων που ερευνήθηκαν, αλλά και τα απαιτούμενα στοιχεία σχετικά με τα τοπικά προϊόντα και για το πώς αυτά καθορίζουν την τοπική κουζίνα. Με βάση τους χάρτες που κατασκευάστηκαν έγιναν οι κατάλληλες παρεμβάσεις από τον δάσκαλο σχετικά με τη χρήση των επιθέτων στο κείμενο, καθώς και για τον σχηματισμό των παραθετικών τους. Η δραστηριότητα αυτή ήταν αρκετά ενδιαφέρουσα γιατί αφορούσε αυθεντικά κείμενα που είχαν κατασκευαστεί από τα ίδια τα παιδιά.

10η–13η διδακτική ώρα

Αφού έγινε συζήτηση για τις δυσκολίες αλλά και τις γνώσεις και τις δεξιότητες που αποκτήσαμε από την προηγούμενη δραστηριότητα, η τάξη επικεντρώθηκε στην επόμενη εργασία που ήταν η δημιουργία ενός επιτραπέζιου παιχνιδιού για τη διατροφή και τους ελληνικούς τόπους ([Φύλλο Εργασίας 3](#)). Το παιχνίδι όπως προέβλεπε ο συντάκτης δημιουργήθηκε στον κειμενογράφο. Ο δάσκαλος χώρισε τις ομάδες με βάση τα γεωγραφικά διαμερίσματα και μέσω της διαδικτυακής αναζήτησης και με βάση τα κριτήρια επιλογής των διαδικτυακών ιστότοπων και πηγών που παρουσιάστηκαν κατά την πρώτη δραστηριότητα, τα παιδιά επέλεξαν τα φαγητά του κάθε τόπου που χαρακτηρίζονται και από τις ευεργετικές τους ιδιότητες για τον οργανισμό μας. Για κάθε υγιεινή τροφή ο παίχτης κερδίζει πόντους, ενώ για κάθε τροφή που δεν είναι, χάνει (Φωτογραφίες 14 και 15).

Εικόνα 14

Εικόνα 15

Για να αντιληφθούν οι μαθητές και οι μαθήτριες τον τρόπο που πρέπει να εργαστούν ο δάσκαλος έδειξε με την βοήθεια του βιντεοπροβολέα ένα αντίστοιχο παράδειγμα παιχνιδιού που κατασκεύασε ο συντάκτης του σεναρίου και παρατίθεται στο [Παράρτημα](#). Οι δημιουργίες των μαθητών παρουσιάστηκαν στην ολομέλεια της τάξης (Φάκελος Synodeytika>5ο & 6ο Didaktiko Dioro>Tekmiria).

Αξιολόγηση των μαθητών και της δραστηριότητας

Η δραστηριότητα αυτή αποτέλεσε συνδυασμό των προηγούμενων και τα παιδιά δεν είχαν ιδιαίτερες δυσκολίες για να την εκτελέσουν. Χρησιμοποίησαν τις γνώσεις τους σχετικά με τις τοπικές ελληνικές κουζίνες, αλλά και τα όσα γνώριζαν σχετικά με την υγιεινή διατροφή. Παράλληλα εξασκήθηκαν στους ψηφιακούς γραμματισμούς και παρήγαγαν αρκετά ικανοποιητικά αποτελέσματα, ενώ παράλληλα το διασκέδασαν αρκετά.

14η–17η διδακτική ώρα

Αφού εξοικειώθηκαν οι μαθητές με τις παιγνιώδεις εκπαιδευτικές δραστηριότητες που προωθούν τη γνώση της γραμματικής και των γλωσσικών φαινομένων με βιωματικό και ευχάριστο τρόπο, ο δάσκαλος προχώρησε στην επόμενη δραστηριότητα, που μετατρέπει τα παιδιά σε μικρούς δημιουργούς ενός ηλεκτρονικού βιβλίου συνταγών. Αφού οι ομάδες χωρίστηκαν όπως και στις προηγούμενες

δραστηριότητες, ο δάσκαλος τους προέτρεψε να μελετήσουν συνταγές από μια σειρά διαδικτυακών πηγών σχετικών με το θέμα. Σχετική δικτυογραφία παρατίθεται στα «[Κείμενα](#)».

Οι μαθητές επέλεξαν τη συνταγή που επιθυμούσαν, εντόπισαν τη φωτογραφία από το γλύκισμα ή το φαγητό της επιλογής τους και έτσι δημιούργησαν το ηλεκτρονικό τους βιβλίο με το διαδικτυακό εργαλείο <http://www.storyjumper.com/> (Φύλλο Εργασίας 4). Το συγκεκριμένο εργαλείο είναι εύκολο στη χρήση του και επιτρέπει να εισάγουμε εικόνες από αρχείο, όπως για παράδειγμα τις σαρωμένες ζωγραφιές των παιδιών (βλ. [παράδειγμα εργασίας](#)). Οι ομάδες επέλεξαν να ασχοληθούν με τις τοπικές κουζίνες για τις οποίες είχαν κατασκευάσει τους σχετικούς χάρτες σε προηγούμενη δραστηριότητα. Εργάστηκαν ομαδικά σε ένα εργαλείο που δεν είχαν ξαναχρησιμοποιήσει και παράγααν ικανοποιητικά αποτελέσματα (Εικόνες 16 και 17).

Εικόνα 16

Εικόνα 17

Δημιούργησαν πέντε Ηλεκτρονικά Βιβλία Συνταγών. Τα δύο αφορούν την Κρητική Κουζίνα, τα δύο την Επτανησιακή και το ένα την Κυκλαδική. Τα βιβλία των ομάδων μπορείτε να τα δείτε εδώ: [Ομάδα 1](#), [Ομάδα 2](#), [Ομάδα 3](#), [Ομάδα 4](#) και [Ομάδα 5](#) (Φάκελος Synodeytika> 7ο & 8ο Didaktiko Dioro>Tekmiria). Οι «Τσελεμεντέδες» παρουσιάστηκαν στην ολομέλεια και ακολούθησε συζήτηση και διάλογος για τις λιχουδιές του τόπου μας και τις υγιεινές διατροφικές συνήθειες.

Αξιολόγηση των μαθητών και της δραστηριότητας

Η δραστηριότητα που ήταν η τελευταία ήταν και η πιο ευχάριστη του σεναρίου. Τα παιδιά αξιοποίησαν όλες τις προηγούμενες γνώσεις και δεξιότητες που απέκτησαν και κατασκεύασαν πέντε διαφορετικά ηλεκτρονικά βιβλία μαγειρικής. Χρησιμοποίησαν για πρώτη φορά εργαλεία διαδικτύου και εξασκήθηκαν σε ψηφιακούς γραμματισμούς, όπως η αναζήτηση κειμένων, ο εντοπισμός και η αποθήκευση φωτογραφιών, καθώς και η χρήση εργαλείων web 2 για την κατασκευή αλλά και τη δημοσιοποίηση των έργων τους. Αυτό που εντυπωσίασε ιδιαίτερα τους μαθητές και τις μαθήτριες ήταν η ανακάλυψη της δυνατότητας που τους δίνεται να γίνουν δημιουργοί κάνοντας το δικό τους βιβλίο, το οποίο μπορούν να δημοσιοποιήσουν στο διαδίκτυο.

ΣΤ. ΦΥΛΛΟ/-Α ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

Φύλλο εργασίας 1

Να περιγράψετε μια ταξιδιωτική εμπειρία σε μια συγκεκριμένη περιοχή της χώρας και μια συνταγή από μια παραδοσιακή λιχουδιά του τόπου αυτού.

Ορίζονται οι ομάδες ακολούθως:

1. Ήπειρος
2. Θεσσαλία
3. Θράκη
4. Μακεδονία
5. Πελοπόννησος
6. Στερεά Ελλάδα

Επιλέξτε τις πηγές βάση των κριτηρίων που σας δόθηκαν. Εδώ μπορεί η κάθε ομάδα να βρει πληροφορίες για τον τόπο που θα αφηγηθεί στο κείμενο μέσα από τον υπολογιστή, όπως θέση στον χάρτη, ιστορία, αξιοθέατα, διαδρομή από τον τόπο κατοικίας, σχολείου κ.ά. Επίσης, να βρει και να επιλέξει μια παραδοσιακή συνταγή από την περιοχή και να την παρουσιάσει στην τάξη.

Στα κείμενα που θα δημιουργήσετε θα εφαρμόσετε τα στοιχεία εκείνα που τα κάνουν περιγραφικά, όπως στο κείμενο του βιβλίου. Θα προσθέσετε τα γλωσσικά στοιχεία που μελετήσαμε, όπως ρήματα, επίθετα, επιρρήματα και ουσιαστικά.

Οι καλύτερες εργασίες θα επιλεγούν και θα βραβευθούν στην ολομέλεια της τάξης.

Φύλλο εργασίας 2

Δημιουργήστε τους δικούς σας χάρτες από τα νησιά της Ελλάδας επιλέγοντας τα σημεία εκείνα στον χάρτη που σας ενδιαφέρουν και θα θέλατε να τα επισκεφθείτε. Μπορείτε για ηλεκτρονικό βοήθημα να χρησιμοποιήσετε το [Google Earth](#) και το [Google Maps](#). Στο τέλος, οι ομάδες θα πρέπει να παρουσιάσουν τους χάρτες τους.

Ορίζονται οι ομάδες ακολούθως:

1. Κρήτη
2. Νησιά Αιγαίου Πελάγους
3. Νησιά Ιονίου Πελάγους

Στην παρουσίαση η κάθε ομάδα τονίζει επίσης και τα είδη που καλλιεργούνται σε κάθε νησί αλλά και τις τοπικές παραδοσιακές λιχουδιές του. Επιπλέον τα μέρη του λόγου (επίθετα, επιρρήματα, ουσιαστικά) που χρησιμοποιούνται για να υπογραμμίσουν τα στοιχεία στον χάρτη που παρουσιάζονται όπως: πόλεις, χωριά, περιοχές, βουνά, λίμνες και αρχαιολογικοί χώροι. Προσέχουμε τη σωστή χρήση των παραθετικών και σημειώνουμε τις διαφορές στη χρήση τους.

Κατόπιν θα ακολουθήσει συζήτηση στην τάξη και θα γίνει βράβευση των καλύτερων παρουσιάσεων από την πλευρά των μαθητών.

Φύλλο εργασίας 3

Δημιουργήστε το δικό σας επιτραπέζιο παιχνίδι

Δημιουργήστε ένα παιχνίδι στον κειμενογράφο. Ορίζονται οι ομάδες ακολούθως:

1. Ήπειρος
2. Θεσσαλία
3. Θράκη
4. Κρήτη
5. Μακεδονία
6. Νησιά Αιγαίου Πελάγους
7. Νησιά Ιονίου Πελάγους
8. Πελοπόννησος
9. Στερεά Ελλάδα

Επιλέξτε τα φαγητά και τις νοστιμιές του κάθε τόπου που χαρακτηρίζονται και από τις ευεργετικές τους ιδιότητες για τον οργανισμό μας. Για κάθε τροφή που είναι υγιεινή ο παίχτης κερδίζει πόντους ενώ για κάθε τροφή που δεν είναι, χάνει.

Φύλλο εργασίας 4

Μελετήστε συνταγές από τις παρακάτω διαδικτυακές πηγές σχετικές με το θέμα ή όποιες σχετικές πηγές ανακαλύψετε. Επιλέξτε τις πηγές βάση των κριτηρίων που σας δόθηκαν.

Παραδοσιακές τοπικές συνταγές

[Santorini-Wine-Food](#)

[Αρκαδικές Παραδοσιακές Συνταγές](#)

[Δίκτυο Κρητικής Γαστρονομίας](#)

[Κρητικές Συνταγές](#)

[Κυπριακές Συνταγές](#)

[Παραδοσιακές Συνταγές Καστοριάς](#)

[Παραδοσιακές συνταγές της Λέσβου](#)

[Παραδοσιακές συνταγές της Λήμνου](#)

[Συνταγές Μοναστηριακές](#)

Αγιορείτικες μοναστηριακές συνταγές

[Φαγητά της Θράκης](#)

[Χιώτικες Παραδοσιακές Συνταγές](#)

[Νησιώτικη Παραδοσιακή Κουζίνα](#)

Επιλέξτε τη συνταγή που επιθυμείτε, ζωγραφίστε το γλύκισμα ή το φαγητό της επιλογής σας, προσθέστε και τη δική σας συνταγή για φαγητό ή και γλύκισμα και δημιουργήστε το ηλεκτρονικό σας βιβλίο με το διαδικτυακό εργαλείο <http://www.storyjumper.com>.

Φύλλο εργασίας 5

Πώς είναι το τοπίο	Πώς είναι τα φυτά	Πώς είναι τα κτίρια	Ποια είναι η ιστορία	Ποια προϊόντα βγαίνουν	Τι δραστηριότητες κάνουν οι άνθρωποι

Ζ. ΑΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

Προτείνεται η δημιουργία ενός δρώμενου στο οποίο οι μαθητές θα παρουσιάσουν και θα ετοιμάσουν τις επιλεγμένες συνταγές από τους τόπους που μελέτησαν και θα προσφέρουν τα εδέσματα στους συμμαθητές τους αλλά και στους γονείς σε μια ημερίδα-εκδήλωση για την ελληνική διατροφή.

Ως επιπλέον διήγημα θα μπορούσαμε να διαβάσουμε με τους μαθητές το «[Η Ελλάδα που Αγαπώ – Ήπειρος](#)» (συγγραφέας: Μικρά Μολύβια, εικονογράφος: Καπατσούλια Ναταλία). Πρόκειται για μια καλή συλλογική προσπάθεια από μαθητές που έγιναν συγγραφείς και γράφουν για τις ομορφιές της Ελλάδας. Το βιβλίο θα μπορούσε να υπάρχει στη βιβλιοθήκη του σχολείου.

Επιπλέον, οι μαθητές θα μπορούσαν να πάρουν συνέντευξη από τους γονείς ή και τις γιαγιάδες και τους παππούδες τους για να καταγράψουν συνταγές και την ιστορία των περιοχών καταγωγής τους. Τις ιστορίες αυτές θα τις παρουσιάσουν στην τάξη και θα ακολουθήσει συζήτηση στην ολομέλεια.

Η. ΚΡΙΤΙΚΗ

Ο εκπαιδευτικός που υλοποίησε το σενάριο ακολούθησε σε γενικές γραμμές τις κατευθυντήριες οδηγίες του συντάκτη, αν και προσάρμοσε κάποια επιμέρους σημεία του σεναρίου στο επίπεδο των μαθητών και στις δυνατότητες της τάξης. Η μεγαλύτερη διαφοροποίηση από το πρωτότυπο σενάριο αφορούσε τις δραστηριότητες του 1ου και 2ου διώρου, όπου προστέθηκαν η παρακολούθηση δύο βίντεο και η παραγωγή ενός περιγραφικού κειμένου. Σε γενικές γραμμές επιτεύχθηκαν όλοι οι στόχοι που αφορούσαν τις γνώσεις για τον κόσμο, τις αξίες, τις πεποιθήσεις, τα πρότυπα και τις στάσεις ζωής, καθώς και οι περισσότεροι από τους στόχους που αφορούσαν τη γλώσσα.

Στο θέμα των γραμματισμών, τα παιδιά κατέκτησαν τη δεξιότητα να αναζητούν διαδικτυακές πηγές (κείμενα και φωτογραφίες) και να τις χρησιμοποιούν για την

παραγωγή των δικών τους έργων. Δεν κατάφεραν όμως να εξοικειωθούν με την κριτική επιλογή και αξιοποίηση πληροφοριών από το διαδίκτυο, ενώ δεν ανέπτυξαν επαρκώς κριτικές ικανότητες, όπως ο έλεγχος της αξιοπιστίας και του κύρους της πηγής. Αυτό οφείλεται σε μεγάλο βαθμό όμως στο γεγονός ότι η τάξη δεν είχα ασχοληθεί με την εφαρμογή άλλου σεναρίου κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς, οπότε και τα αποτελέσματα κρίνονται ικανοποιητικά.

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Charman, A. 2006. *Kolb Learning Styles*. Διαθέσιμο στο <http://www.businessballs.com/kolblearningstyles.htm> (16/1/2011)

Κουτσογιάννης, Δ. 2012. Ο ρόμβος της γλωσσικής εκπαίδευσης. Στο *Μελέτες για την ελληνική γλώσσα. Πρακτικά της 32ης συνάντησης του Τομέα Γλωσσολογίας, Α.Π.Θ.* Θεσσαλονίκη: ΙΝΣ.

Κουτσογιάννης, Δ. 2000. Γλωσσική αγωγή και διαδίκτυο: δυνατότητες και περιορισμοί. Στο *Μελέτες για την Ελληνική Γλώσσα*, 234-244. Θεσσαλονίκη: Κυριακίδης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

**Πιστοποίηση
του Διατροφούλη LEGO**

Αυτό το πιστοποιητικό απονέμεται στην ομάδα:

Για την εργασία τους

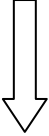

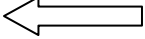

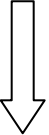
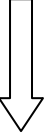

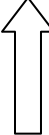

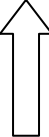

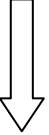
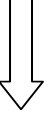

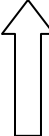

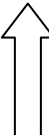

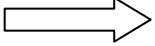

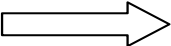
_____

Σχολείο

_____

Ο Δάσκαλος

ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΤΗΣ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

<p>ΑΦΕΤΗΡΙΑ</p>		<p>Επειδή έφαγες πολλά γαριδάκια, πήγαινε 4 τετράγωνα πίσω.</p> 	
<p>Το πρωί έφαγες ελληνική μαρμελάδα από την Πελοπόννησο</p> <p>Πήγαινε 3 τετράγωνα μπροστά</p>	<p>Τρως ροδάκινα Νάουσας. Πήγαινε 4 τετράγωνα μπροστά</p> 	<p>ΤΕΡΜΑ</p>	<p>Σου αρέσουν τα κεράσια Αρχαγγέλου Πέλλας. Πήγαινε ένα τετράγωνο μπροστά</p>
		<p>Σου αρέσει η ελληνική σαλάτα, πήγαινε 1 τετράγωνο μπροστά</p> 	
<p>Επειδή τρως πατατάκια και γαριδάκια, πήγαινε πίσω στην αφετηρία.</p> 	<p>Τρως πολλές σοκολάτες. Πήγαινε 3 τετράγωνα πίσω</p> 		<p>Έφαγες όσπρια Πρεσπών, πήγαινε 3 τετράγωνα μπροστά</p>
		<p>Τρως πολλές γρανίτες και παγωτά. Πήγαινε 4 τετράγωνα πίσω</p> 	
 <p>Σου αρέσουν οι σαρδέλες Μυτιλήνης, πήγαινε 2 τετράγωνα μπροστά</p>	<p>Σου αρέσει η φέτα ηλείου. Πήγαινε 2 τετράγωνα μπροστά</p> 		<p>Έφαγες πολύ ποπ κορν. Χάνεις τη σειρά σου.</p>
	<p>Πίνεις πολλά αναψυκτικά με ανθρακικό; Πήγαινε 3 τετράγωνα πίσω.</p> 		<p>Σου αρέσουν οι ελιές καλαμών, πήγαινε 2 τετράγωνα μπροστά</p>